

Wärtsilä Oyj Abp

Osavuositiedot

Tammikuu – syyskuu 2018

Liikevaihto kehittyi hyvin

Keskeistä kolmannelta neljännekseltä

- Tilauskertymä oli vakaat 1.372 milj. euroa (1.354)
- Liikevaihto kasvoi 13% 1.330 milj. euroon (1.175)
- Tilaus-laskutussuhde oli 1,03 (1,15)
- Vertailukelpoinen liiketulos kasvoi 141 milj. euroon (131), mikä vastaa 10,6% liikevaihdosta (11,2)
- Tulos/osake kasvoi 0,17 euroon (0,14)
- Liiketoiminnan rahavirta laski 122 milj. euroon (150)

Keskeistä katsauskaudelta tammi-syyskuu 2018

- Tilauskertymä kasvoi 7% 4.433 milj. euroon (4.130)
- Liikevaihto kasvoi 5% 3.642 milj. euroon (3.471)
- Tilaus-laskutussuhde oli 1,22 (1,19)
- Vertailukelpoinen liiketulos parani 352 milj. euroon (335), mikä vastaa 9,7% liikevaihdosta (9,7)
- Tulos/osake kasvoi 0,39 euroon (0,35)
- Liiketoiminnan rahavirta laski 121 milj. euroon (154)
- Tilauksista kauden lopussa kasvoi 16% 5.918 milj. euroon (5.107)

Wärtsilän näkymät vuodelle 2018

Vuonna 2018 Wärtsilän palvelujen ja ratkaisujen kysynnän odotetaan paranevan jonkin verran viime vuodesta. Liiketoimintoja tarkasteltuna kysynnän odotetaan olevan:

- Vanka Services-liiketoiminnassa (laskettu hyvästä). Vaikka valituilla alueilla ja segmenteillä on nähtävissä kasvumahdollisuuksia, on päivittäisen huoltotyön ja varaosakaupan kehitys ollut odotettua hitaampaa.
- Hyvä Energy Solutions -liiketoiminnassa. Maailmanlaajuinen muutos kohti uusiutuvia energialähteitä ja sähkön kasvava kysyntä kehittyvillä markkinoilla tukee hajautetun ja joustavan energiakapasiteetin, kuten kaasukäyttöisen tuotannon, energian varastoinnin ja älykkään integraatioteknologian tarvetta.
- Hyvä Marine Solutions -liiketoiminnassa. Kysynnän näkymiä tukee kattava tuotejakauma ja toiminnan ulottuminen laajalti eri segmenteille, mikä kompensoi alustilausten hidasta elpymistä.

Wärtsilän tämänhetkisestä tilaukskannasta on määrä toimittaa vuoden 2018 aikana 1.364 milj. euroa (1.206), ja se koostuu pääosin laite-toimituksista. Services-liiketoiminta perustuu suurilta osin päivittäiseen huoltotyöhön ja varaosakauppaan, ja arviolta vain 30% vuosittaisesta liikevaihdosta tulee sen tilaukskannasta.

Jaakko Eskola, konsernijohtaja

“Wärtsilän liikevaihto kehittyi hyvin vuoden kolmannelta neljännekseltä Marine Solutions- ja Energy Solutions -toimitusten vahvan kasvun ansiosta. Tämä yhdistettynä päivittäisen huoltotyön ja varaosakaupan ennakoitua hitaampaan kehitykseen vaikuttaa konsernin liikevaihdon jakaumaan ja heikentää kannattavuutta.

Merenkulkialalla vuonna 2020 voimaan tulevat IMO:n rikkipäästörajoitukset ovat lisänneet rikkipesurien kysyntää. Tämä vauhditti sekä Marine Solutions- että Services-liiketoiminnan saamia tilauksia. Marine Solutions -tilaukskertymää tuki myös erittäin aktiivisena pysynyt matkustajalaivasegmentti. Energiamarkkinoilla joihinkin hankkeisiin liittyviä investointipäätöksiä lykättiin, mikä vaikutti Energy Solutions -liiketoiminnan tilaukskertymään. Käynnissä olevien hankkeiden perusteella odotamme kuitenkin aktiviteetin paranevan.

Elokuussa ilmoitimme, että Wärtsilä rakentaa Vaasaan uuden tutkimus-, kehitys- ja tuotantokeskuksen. Vuonna 2020 valmistuva Smart Technology Hub mahdollistaa meri-, öljy-, kaas- ja energia-alan ratkaisujen entistä ketteremmän ja tehokkaamman testauksen, kehityksen ja tuotannon. Toinen tärkeä askel strategioidemme toteuttamisessa oli päätös keskittää yhtiön toiminta Wärtsilä Marine Business- ja Wärtsilä Energy Business -liiketoiminta-alueisiin ensi vuoden alusta lähtien. Muodostamalla kaksi uusmyynnin ja huollon kattavaa liiketoiminta-aluetta, pystymme entistä vahvemmin keskittymään markkinoiden erityistarpeisiin räätälöityihin kokonaislinkaariratkaisuihin, mikä lisää asiakkaan saamaa arvoa. Lisäksi asiakkaat hyötymään entistä joustavammasta ja nopeammasta palvelusta. Uskon vahvasti, että tämä tukee Wärtsilän pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.”

Avainluvut

MEUR	7-9/2018	Oikaistu 7-9/2017	Muutos	1-9/2018	Oikaistu 1-9/2017	Muutos	Oikaistu 2017
Tilaukertymä	1 372	1 354	1%	4 433	4 130	7%	5 644
Tilaukanta kauden lopussa				5 918	5 107	16%	5 100
Liikevaihto	1 330	1 175	13%	3 642	3 471	5%	4 911
Liiketulos ¹	141	127	11%	337	316	6%	538
% liikevaihdosta	10,6	10,8		9,2	9,1		11,0
Vertailukelpoinen liiketulos	141	131	8%	352	335	5%	576
% liikevaihdosta	10,6	11,2		9,7	9,7		11,7
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	152	141	8%	384	362	6%	612
% liikevaihdosta	11,5	12,0		10,5	10,4		12,5
Tulos ennen veroja	130	110	18%	308	280	10%	491
Tulos/osake, euroa	0,17	0,14		0,39	0,35		0,63
Liiketoiminnan rahavirta	122	150		121	154		430
Korolliset nettovelat kauden lopussa				647	432		234
Bruttoinvestoinnit				258	176		255
Nettovelkaantumisaste				0,28	0,20		0,10

¹Kolmannen neljänneksen vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 4 milj. euroa rakennejärjestelyihin liittyviä kuluja. Katsauskaudella tammi-syyskuu 2018 rakennejärjestelyihin ja yrityshankintoihin liittyvät kulut olivat 15 milj. euroa (19).

1.1.2018 alkaen Wärtsilä on soveltanut standardia IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista käyttäen täysin takautuvaa menettelyä. Tämä osavuositarkastus on julkaistu uuden standardin mukaisesti, ja vertailukaudet 2017, mukaan lukien alkava tase, on oikaistu uuden standardin mukaisiksi. Wärtsilä on myös oikaissut Marine Solutions- ja Services-liiketoimintojen luvut vuodelta 2017 tiettyjen huoltotoimintojen sisäisestä siirrosta johtuen. Huoltotoimintojen siirrolla ei ole vaikutusta konsernin totaaliin.

Wärtsilän yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti nosti Wärtsilän osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390:een. Osakkeeseen liittyvät vertailuluvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Markkinakehitys

Tasaista kehitystä huoltomarkkinoilla

Huoltomarkkinoiden aktiviteetti tammi-syyskuussa 2018 oli edellisvuoden vertailukauden tasolla. Merenkulun markkinoilla päivittäisen huoltotyön ja varaosakaupan aktiviteetti oli odotettua alemmalla tasolla kauppalaiva- ja offshoresegmenteillä, kun taas matkustajalaivojen huoltoon kohdistuva kysyntä säilyi hyvänä. Ympäristöratkaisujen jälkiasennusprojektien kysyntä jatkui lähestyvien IMO 2020 -rikkisäännösten myötä. Voimalaitoshuoltoon liittyvä kysynnän kehitys hidastui hieman tietyissä maissa.

Voimantuotannon markkinat siirtymässä kohti älykkäitä ja joustavia teknologioita

Kiinnostus joustavaa voimantuotantoa ja varastointiratkaisuja kohtaan kasvaa, sillä aurinko- ja tuulivoimasta tulee hinnaltaan yhä kilpailukykyisempää. Sähkölaitokset pohtivat uusiutuvien energialähteiden integrointia omaan laitostantaansa ja päivittävät pitkän aikavälin investointisuunnitelmiaan tämän mukaisesti. Kehittyvillä markkinoilla valuuttavaihtelut ovat johtaneet päätöksenteon lykkääntymiseen tietyissä maissa siitä huolimatta, että joustavalle perusvoimalle on yhä tarvetta talouskasvun tukemiseksi ja sähkön puutteen lievittämiseksi.

Energy Solutions -liiketoiminnan markkina-asema

Kesäkuussa päättyneen 12 kuukauden jakson aikana Wärtsilän markkinaosuus alle 500 MW:n markkinasegmentillä laski 17%:iin (21). Kaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttävien voimalaitosten maailmanlaajuiset tilaukset kasvoivat 15% 20,7 GW:iin (18,1). Maailmanlaajuisiin tilauksiin sisältyvät kaikki yli 5 MW:n kaasuturbiinit ja Wärtsilän voimalaitokset.

Merenkulun markkinoilla asteittaista elpymistä ja ympäristöratkaisujen kysynnän vahvistumista

Tammi-syyskuun 2018 aikana rekisteröitiin 801 uutta sopimusta uusien alusten rakentamisesta (690). Kauppalaivamarkkinoilla LNG-kaupankäynnin myönteiset näkymät vahvistivat tilausaktiviteettia kaasunkuljetusalusten segmentillä, kun taas investoinnit kuivalasti- ja konttialuksiin laskivat, johtuen osittain maailmankaupan tariffeihin liittyvistä huolista. Offshore-teollisuuden ylikapasiteetti hidasti yhä uusiin aluksiin tehtäviä investointeja. Matkustajalaivamarkkinoilla alustilaukset pysyivät korkealla tasolla. Rikkipesurien kysyntä kasvoi edelleen lähestyvän IMO 2020 -rikkipäästösäännösten vuoksi.

Kompensoiduissa bruttorekisteritonneissa mitattuna Etelä-Korea ja Kiina säilyttivät asemansa suurimpina laivanrakennusmaina 39%:n ja 32%:n osuuksillaan kaikista vahvistetuista sopimuksista. Japanin osuus maailmanlaajuisista sopimuksista oli 14% ja Italian 4%.

Tilaukset

Wärtsilän kolmannen neljänneksen tilaukset olivat vakaat 1.372 milj. euroa (1.354). Kolmannen neljänneksen tilauslaskutussuhde oli 1,03 (1,15).

Services-liiketoiminnan kolmannen neljänneksen tilaukset kasvoivat 17% 699 milj. euroon (598). Neljänneksen aikana Wärtsilä allekirjoitti Papua-Uudessa-Guineassa sijaitsevaa voimalaa koskevan 10-vuotisen huoltosopimuksen sekä 10-vuotisen huoltoa ja käyttöä koskevan neuvonantosopimuksen Hawaiian Electric Co:n kanssa. Merenkulun markkinoilla Wärtsilä pideni huoltosopimustaan Royal Caribbeanin kanssa vuoteen 2028 saakka. Kolmannen neljänneksen tilaukset sisälsivät myös useita ympäristöratkaisujen jälkiasennusprojekteja.

Energy Solutions -liiketoiminnan kolmannen neljänneksen tilaukset laskivat 65% 148 milj. euroon (418). Vaikka hankkeita on hyvin vireillä, vaikuttivat tietyt projektien lykkääntyneet investointipäätökset neljänneksen tilausaktiviteettiin. Markkinat olivat aktiivisimmat Aasiassa ja Afrikassa, jossa Wärtsilä sai tilauksen muun muassa 38 MW:n monipolttoainelaiteiden toimittamisesta Päiväntasaajan Guineaan.

Marine Solutions -liiketoiminnan kolmannen neljänneksen tilauskertymä oli 525 milj. euroa (339), kasvua oli 55% edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Tilauksiin sisältyi merkittävä määrä rikkipesureita uusiin aluksiin. Tilausaktiviteetti oli erityisen vahvaa matkustalaivasegmentillä, jonka osuus kolmannen neljänneksen tilauskertymästä oli 30%. Perinteisten kauppalaivojen osuus oli 22% ja kaasunkuljetusalusten 10%. Merivoimien osuus tilauskertymästä oli 16%, erikoisalusten 7% ja offshore-segmentin 5%. Muiden tilausten osuus oli 10%.

Katsauskauden tammi-syyskuu 2018 tilauskertymä kasvoi 7% 4.433 milj. euroon (4.130). Tilaus-laskutussuhde oli katsauskaudella 1,22 (1,19). Services-liiketoiminnan tilauskertymä oli 2.221 milj. euroa (1.974), kasvua oli 12%. Energy Solutions -liiketoiminnan tilauskertymä laski 22% 921 milj. euroon (1.184). Marine Solutions -liiketoiminnan tilauskertymä kasvoi 33% 1.291 milj. euroon (972).

Tilauskertymä liiketoiminnoittain

MEUR	7-9/2018	Oikaistu 7-9/2017	Muutos	1-9/2018	Oikaistu 1-9/2017	Muutos	Oikaistu 2017
Services	699	598	17%	2 221	1 974	12%	2 670
Energy Solutions	148	418	-65%	921	1 184	-22%	1 685
Marine Solutions	525	339	55%	1 291	972	33%	1 288
Tilauskertymä yhteensä	1 372	1 354	1%	4 433	4 130	7%	5 644

Huoltotoimintojen sisäisten uudelleenjärjestelyjen vuoksi vuoden 2017 kolmannen neljänneksen luvuista 48 milj. euroa ja koko vuoden luvuista 190 milj. euroa siirrettiin Marine Solutions -liiketoiminnasta Services-liiketoimintaan.

Tilauskertymä Energy Solutions

MW	7-9/2018	7-9/2017	Muutos	1-9/2018	1-9/2017	Muutos	2017
Öljy	21	757	-97%	699	1 445	-52%	1 838
Kaasu	212	284	-26%	1 127	1 411	-20%	1 938
Uusiutuvat	-	-	-	42	-	100%	-
Tilauskertymä yhteensä	232	1 041	-78%	1 868	2 856	-35%	3 775

Tilauskertymä yhteisyrityksissä

Eteläkorealaisen yhteisyrityksen Wärtsilä Hyundai Engine Company Ltd:n sekä kiinalaisten yhteisyritysten Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd:n, CSSC Wärtsilä Engine Company Ltd:n ja CSSC Wärtsilä Electrical & Automation Co. Ltd:n tilauskertymä oli tammi-syyskuussa 2018 yhteensä 141 milj. euroa (56). Näiden yhteisyritysten tulos kirjataan osuutena osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.

Tilauskanta

Katsauskauden lopussa tilauskanta oli 5.918 milj. euroa (5.107), kasvua oli 16%. Services-tilauskanta kasvoi 39% 1.742 milj. euroon (1.249). Tämä johtui rikkipesurien jälkiasennusprojektien lisääntyneestä kysynnästä sekä jatkuneesta kiinnostuksesta pitkäaikaisia huoltosopimuksia kohtaan. Huoltosopimusten osalta vain tulevan 24 kuukauden odotettu liikevaihto sisällytetään Services-liiketoiminnan tilauskantaan. Energy Solutions -tilauskanta laski 6% 1.725 milj. euroon (1.839). Marine Solutions -tilauskanta kasvoi 21% 2.451 milj. euroon (2.018).

Tilaukanta liiketoiminnoittain

MEUR	30.9.2018	Oikaistu 30.9.2017	Muutos	Oikaistu 31.12.2017
Services	1 742	1 249	39%	1 220
Energy Solutions	1 725	1 839	-6%	1 871
Marine Solutions	2 451	2 018	21%	2 009
Tilaukanta yhteensä	5 918	5 107	16%	5 100

Huoltotoimintojen sisäisten uudelleenjärjestelyjen vuoksi 30.9.2017 päättyneen kauden luvuista 55 milj. euroa ja koko vuoden luvuista 49 milj. euroa siirrettiin Marine Solutions -liiketoiminnasta Services-liiketoimintaan.

Liikevaihto

Wärtsilän kolmannen neljänneksen liikevaihto oli 1.330 milj. euroa (1.175), kasvua oli 13% edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Services-liiketoiminnan liikevaihto oli vakaat 572 milj. euroa (569). Valuuttakurssimuutokset huomioiden Services-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 2%. Energy Solutions -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 39% 451 milj. euroon (324). Marine Solutions -liiketoiminnan liikevaihto oli 307 milj. euroa (282), kasvua oli 9% edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna.

Wärtsilän liikevaihto katsauskaudella tammi-syyskuu 2018 kasvoi 5% 3.642 milj. euroon (3.471). Services-liiketoiminnan liikevaihto oli vakaat 1.689 milj. euroa (1.696). Valuuttakurssimuutokset huomioiden Services-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 4%. Energy Solutions -liiketoiminnan liikevaihto oli 1.086 milj. euroa (975), kasvua oli 11%. Marine Solutions -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 9% 867 milj. euroon (799). Services-liiketoiminnan osuus kokonaisliikevaihdosta oli 46%, Energy Solutions -liiketoiminnan 30% ja Marine Solutions -liiketoiminnan 24%.

Wärtsilän tammi-syyskuun 2018 liikevaihdosta noin 68% oli euromääräistä, 21% Yhdysvaltain dollareissa ja loppu jakautui useamman valuutan kesken.

Liikevaihto liiketoiminnoittain

MEUR	7-9/2018	Oikaistu 7-9/2017	Muutos	1-9/2018	Oikaistu 1-9/2017	Muutos	Oikaistu 2017
Services	572	569	1%	1 689	1 696	0%	2 407
Energy Solutions	451	324	39%	1 086	975	11%	1 401
Marine Solutions	307	282	9%	867	799	9%	1 104
Liikevaihto yhteensä	1 330	1 175	13%	3 642	3 471	5%	4 911

Huoltotoimintojen sisäisten uudelleenjärjestelyjen vuoksi vuoden 2017 kolmannen neljänneksen luvuista 39 milj. euroa ja koko vuoden luvuista 177 milj. euroa siirrettiin Marine Solutions -liiketoiminnasta Services-liiketoimintaan.

Liiketoiminnan tulos ja kannattavuus

Kolmannen neljänneksen liiketulos oli 141 milj. euroa (127), mikä vastaa 10,6% liikevaihdosta (10,8). Vertailukelpoinen liiketulos oli 141 milj. euroa (131) eli 10,6% liikevaihdosta (11,2). Vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 4 milj. euroa

rakennejärjestelyihin liittyviä kuluja. Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 152 milj. euroa (141) eli 11,5% liikevaihdosta (12,0). Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot olivat 11 milj. euroa (9).

Katsauskauden tammi-syyskuu 2018 liikevaihto oli 337 milj. euroa (316), mikä vastaa 9,2% liikevaihdosta (9,1). Vertailukelpoinen liikevaihto oli 352 milj. euroa (335) eli 9,7% liikevaihdosta (9,7). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 15 milj. euroa (19) rakennejärjestelyihin ja yrityshankintoihin liittyviä kuluja. Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 384 milj. euroa (362) eli 10,5% liikevaihdosta (10,4). Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot olivat 32 milj. euroa (27).

Wärtsilän tammi-syyskuun 2018 liikevaihtoon vaikutti positiivisesti pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvän 2 miljoonan euron varauksen purkamisen. Vertailukaudella tehtiin 36 miljoonan euron varaus. Varaus kattaa kaikki kolme käynnissä olevaa ohjelmaa. Wärtsilän kurssikehitykseen sidotut pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät ovat kolmen vuoden pituisia ja niiden piirissä on noin 100 johtajaa.

Katsauskauden tammi-syyskuu 2018 rahoituserät olivat -29 milj. euroa (-37). Nettokorot olivat -5 milj. euroa (-6). Tulos ennen veroja oli 308 milj. euroa (280). Verot olivat 75 milj. euroa (70), mikä vastaa 24,4%:n efektiivistä verokantaa (24,9). Osakekohtainen tulos oli 0,39 euroa (0,35) ja osakekohtainen oma pääoma 3,90 euroa (3,71). Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 18,6% (19,1) ja oman pääoman tuotto (ROE) 17,5% (17,5).

Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

MEUR	7-9/2018	Oikaistu 7-9/2017	1-9/2018	Oikaistu 1-9/2017	Oikaistu 2017
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	152	141	384	362	612
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-11	-9	-32	-27	-36
Vertailukelpoinen liikevaihto	141	131	352	335	576
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	0	-4	-15	-19	-37
Liikevaihto	141	127	337	316	538

Tase, rahoitus ja rahavirta

Wärtsilän kolmannen neljänneksen liiketoiminnan rahavirta oli 122 milj. euroa (150). Tammi-syyskuun 2018 liiketoiminnan rahavirta oli 121 milj. euroa (154). Valmistautuminen loppuvuoden toimituksiin kasvatti vaihto-omaisuutta, mikä vaikutti rahavirtaan negatiivisesti. Katsauskauden lopussa nettokäyttöpääoma oli 782 milj. euroa (632), laskua oli 8 milj. euroa edellisen neljänneksen loppuun verrattuna. Saatujen ennakoiden määrä kauden lopussa oli 557 milj. euroa (495). Edellisen neljänneksen lopussa saatujen ennakoiden määrä oli 563 milj. euroa. Rahavarat kauden lopussa olivat 221 milj. euroa (292). Vahvistetut ja käyttämättömät luottolimiittisopimusohjelmat olivat 640 milj. euroa (640).

Wärtsilällä oli syyskuun 2018 lopussa korollisia lainoja yhteensä 874 milj. euroa (729). Joulukuun 2017 lopussa korollisia lainoja oli yhteensä 619 milj. euroa. Lyhytaikaiset lainat, jotka erääntyvät seuraavan 12 kuukauden sisällä, olivat yhteensä 129 milj. euroa. Pitkäaikaiset lainat olivat yhteensä 746 milj. euroa. Korollisen lainapääoman nettomäärä oli 647 milj. euroa (432) ja nettovelkaantumisaste 0,28 (0,20).

Konsernin maksuvalmius

MEUR	30.9.2018	31.12.2017
Rahavarat	221	379
Käyttämättömät vahvistetut luottoliittisopimukset	640	765
Maksuvalmius	861	1 144
% liikevaihdosta (12 viimeiseltä kuukaudelta)	17	23
Yritystodistukset vähennettynä	50	-
Maksuvalmius pois lukien yritystodistukset	811	1 144
% liikevaihdosta (12 viimeiseltä kuukaudelta)	16	23

Lainaportfolion keskimääräinen takaisinmaksuaika 30.9.2018 oli 48 kuukautta ja pitkäaikaisten lainojen 51 kuukautta.

Investoinnit

Katsauskauden tammi-syyskuu 2018 aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät investoinnit olivat 61 milj. euroa (30). Yritysosto- ja yhteisyritysinvestoinnit olivat yhteensä 197 milj. euroa (145). Katsauskauden poistot olivat 92 milj. euroa (93).

Vuoden 2018 tuotannollisten, logististen ja informaatioteknologisten investointien odotetaan olevan poistoja alemmalla tasolla.

Strategiset toimenpiteet, yrityshankinnat ja yhteisyritykset

Elokuussa Wärtsilä ilmoitti rakentavansa Vaasan Vaskiluotoon uuden Smart Technology Hub -tutkimus-, kehitys- ja tuotantokeskuksen. Toimialallaan ainutlaatuinen keskus mahdollistaa meri-, öljy- ja kaasuteollisuuden ratkaisujen sekä uusien energiajärjestelmien entistä ketterämmän ja tehokkaamman testauksen ja tuotekehityksen. Wärtsilä investoi keskuksen moderniin testaus- ja tuotantoteknologiaan 83 miljoonaa euroa. Smart Technology Hubiin liittyvä kokonaisinvestointi on noin 200 miljoonaa euroa, joka koostuu toimisto- ja tehdasrakennuksista, logistiikasta sekä infrasta.

Tutkimus ja tuotekehitys, tuotelanseeraukset

Syyskuussa lanseerattiin uusi standardoitu energian varastointiratkaisu. GridSolv on edistyksellinen varastointiratkaisu, jonka suunnittelussa on huomioitu maksimaalinen joustavuus ja käyttönoton nopeus. Ratkaisuarkkitehtuuri tukee sekä suoraa käyttöä että hybridiratkaisuja, joissa energiavarastointi on integroitu uusiutuvaan tai termiseen energiantuotantoon.

Syyskuussa Wärtsilä vihki käyttöön modernisoidun rikkipesurin testauslaitoksen Norjan Mossissa. Mossin laitoksessa kehitetään uusia, entistä kehittyneempiä ratkaisuja pakokaasuista johtuvien ilmansaasteiden vähentämiseksi, joten sillä on keskeinen rooli Wärtsilän rikkipesurin tarjonnan kehityksessä. Laitoksen modernisointi helpottaa moottorien ja pakokaasunpuhdistuslaitteiston välisen vuorovaikutuksen analysointia ja kehitystä. Rikkipesurin pesuveden ja jätevesiliikkeen käsittelyratkaisuja voi myös jalostaa ja kehittää.

Kolmannen neljänneksen aikana Wärtsilän Aquarius EC -painolastivedenkäsittelyjärjestelmä sai Yhdysvaltain rannikkovartioston tyyppihyväksynnän. Hyväksyntä tarkoittaa, että tuote vastaa tarkkoja sääntelyä, tekniikkaa ja turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Hyväksyntä on myös tunnustus tuotteen suunnittelu- ja tehokkuusperiaatteiden toimivuudesta. Lisäksi Aquarius UV -

painolastivedenkäsittelyjärjestelmä läpäisi kaikki testausmenettelyt, jotka vaaditaan Yhdysvaltain rannikkovartioston tyyppihyväksynnän saamiseksi. Hyväksyntään tarvittavia asiakirjoja viimeistellään parhaillaan, minkä jälkeen ne vaativat vielä rannikkovartioston hyväksymän riippumattoman laboratorion DNV-GL:n lausunnot.

Henkilöstö

Wärtsilän henkilöstömäärä oli syyskuun 2018 lopussa 19.420 (17.859). Keskimääräinen henkilöstömäärä tammi-syyskuussa 2018 oli 18.781 (17.822). Henkilöstömäärän kasvu johtuu pääosin Transas-yrityshankinnasta. Services-liiketoiminnassa työskenteli syyskuun lopussa 11.426 (11.135) henkilöä, Energy Solutions -liiketoiminnassa 1.165 (1.017) henkilöä ja Marine Solutions -liiketoiminnassa 6.195 (5.167) henkilöä.

Wärtsilän henkilöstöstä 20% (20) työskenteli Suomessa ja 40% (38) muualla Euroopassa. Koko henkilöstöstä 25% (27) työskenteli Aasiassa, 11% (11) Amerikassa ja 4% (4) muissa maissa.

Muutokset ylimmässä johdossa

Wärtsilä Oyj Abp:n johtokuntaan on tehty seuraavat nimitykset:

Marco Wirén (52), KTM, on nimitetty Energy Solutions -liiketoiminta-alueen johtajaksi ja Wärtsilä Oyj Abp:n johtokunnan jäseneksi 1.10.2018 alkaen. Uudessa tehtävässään hän vastaa Wärtsilän energialiiketoiminnasta globaalisti ja raportoi konsernijohtaja Jaakko Eskolalle. Hänen edeltäjänsä Javier Cavada Camino siirtyi Wärtsilästä lontoolaisen energian varastointiyhtiön Highview Powerin toimitusjohtajaksi.

Arjen Berends (50), MBA, on nimitetty Wärtsilä Oyj Abp:n talous- ja rahoitusjohtajaksi sekä Wärtsilä Oyj Abp:n johtokunnan jäseneksi 1.10.2018 alkaen. Hän raportoi konsernijohtaja Jaakko Eskolalle.

Services-liiketoiminnan johtajana ja toimitusjohtajan sijaisena toiminut Pierpaolo Barbone (61) siirtyy uusiin tehtäviin Wärtsilän ulkopuolelle vuoden 2018 lopussa.

Kestävä kehitys

Erilaisten teknologioiden ja erikoistuneiden palveluiden ansiosta Wärtsilällä on hyvät valmiudet vähentää luonnonvarojen käyttöä ja päästöjä sekä auttaa asiakkaitaan varautumaan uusiin lainsäädännöllisiin vaatimuksiin. Wärtsilän tutkimus- ja tuotekehitystoiminnot keskittyvät jatkossakin kehittyneisiin ympäristöteknologioihin ja -ratkaisuihin. Wärtsilä on sitoutunut tukemaan YK:n Global Compact -aloitteen ihmisoikeuksia, työvoimaa, ympäristöä ja korruption torjuntaa koskevia peruseräjäkäsittelyjä.

Elokuussa 2018 Wärtsilä otti onnistuneesti käyttöön ensimmäisen moottoreista ja varastointiratkaisuista koostuvan hybridiasennuksensa, joka mahdollistaa unkarilaisen ALTEO Groupin voimantuotantoportfolion optimoinnin. Wärtsilän energian varastointiratkaisu mahdollistavat sen, että voimayhtiöt ja kehittäjät voivat integroida ja optimoida erilaisten verkkoresurssien yhdistelmiä ja toimittaa joustavia, luotettavia ja kestäviä järjestelmäratkaisuja ensiluokkaista suorituskykyä etsiville asiakkaille.

Syyskuussa Wärtsilä lanseerasi maailmanlaajuisen Oceanic Awakening -aloitteen, jonka tavoitteena on muuttaa maailman merenkulku- ja energiateollisuus yhdeksi erittäin tehokkaaksi, ekologiseksi ja digitaalisesti kytkeytyneeksi ekosysteemiksi.

Kolmannen neljänneksen aikana Wärtsilä 34DF -moottori sai Yhdysvaltain ympäristönsuojeluviraston Tier III -sertifikaatin ratkaisulle, jossa dieselkäyttöinen moottori on yhdistetty typpioksideja vähentävään Wärtsilä NOx Reducer -järjestelmään. Wärtsilä on ensimmäinen tämän sertifikaatin saanut moottorivalmistaja. Lisäksi Wärtsilän innovatiivinen hybridoimamoduuli, Wärtsilä HY, sai Approval in Principle -hyväksynnän ABS:ltä, joka tarjoaa johtavia kansainvälisiä luokittelua ja teknisiä asiantuntijapalveluita merenkulku- ja offshore-teollisuudelle.

Wärtsilän osake sisältyy useisiin kestävän kehityksen osakeindekseihin. Kolmannen neljänneksen aikana Wärtsilä valittiin jälleen seuraavien kestävän kehityksen osakeindeksien jäseniksi: Dow Jones Sustainability Indices (DJSI), FTSE4Good Index Series ja Ethibel Sustainability Index (ESI) Excellence Europe.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tammi-syyskuun 2018 aikana Wärtsilän osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä 204.389.160 kappaletta, ja vaihdettujen osakkeiden arvo oli 3.668 milj. euroa. Wärtsilän osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla, kuten Turquoisessa, BATS CXE:ssä ja BATS BXE:ssä. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 159.822.648 kappaletta.

Osakkeet Nasdaq Helsingissä

30.9.2018	Osake- ja äänimäärä		Osakevaihto 1-9/2018	
WRT1V	591 723 390		204 389 160	
1.1. - 30.9.2018	Ylin	Alin	Keskimurssi ¹	Päätös
Osakekurssi	19,88	16,06	17,95	16,79
¹ Kaupankäyntimäärällä painotettu keskimurssi				
	30.9.2018		30.9.2017	
Markkina-arvo, MEUR	9 935		11 815	
Ulkomaalaisomistus, %	55,2		56,0	

Liputusilmoitukset

Katsauskauden tammi-syyskuu 2018 aikana BlackRock Inc. ilmoitti Wärtsilälle alla olevista omistusmuutoksista:

Julkaisupäivä	Tapahtumapäivä	Osakkeenomistaja	Kynnys	Suora omistus, %	Kokonaisomistus, %
26.2.2018	23.2.2018	BlackRock, Inc.	Yli 10%	9,88	10,04
28.2.2018	27.2.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,85	6,10
2.3.2018	1.3.2018	BlackRock, Inc.	Alle 10%	7,13	9,98
8.3.2018	6.3.2018	BlackRock, Inc.	Yli 10%	6,64	10,01
9.3.2018	8.3.2018	BlackRock, Inc.	Alle 10%	6,60	9,97
14.3.2018	13.3.2018	BlackRock, Inc.	Yli 10%	6,69	10,04
19.3.2018	16.3.2018	BlackRock, Inc.	Alle 10%	8,22	9,66
22.3.2018	21.3.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,07	6,03
6.9.2018	5.9.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Alle 5%	4,75	5,78
28.9.2018	27.9.2018	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,03	5,14

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Wärtsilä Oyj Abp:n 8.3.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2017.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Hallituksen jäseniksi valittiin Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone, Mikael Lilius, Risto Murto ja Markus Rauramo.

Tilintarkastajaksi vuodelle 2018 valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Osingonjako

Yhtiökokous vahvisti hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan osinkoa maksetaan 1,38 euroa/osake. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä 0,69 euroa/osake maksettiin osakkeenomistajille 19.3.2018. Toinen erä jakautui päätetyn maksuttoman osakeannin (osakesplit) mukaisesti yhden vanhan ja kahden uuden osakkeen kesken siten, että kullekin osakkeelle maksettiin 0,23 euroa/osake. Osingon toinen erä maksettiin 27.9.2018.

Maksuton osakeanti (osakkeiden splittaus)

Yhtiökokous päätti hyväksyä hallituksen ehdotuksen maksuttomasta osakeannista. Osakkeenomistajille annetaan maksutta uusia osakkeita omistuksen mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annetaan kaksi uutta osaketta. Uusia osakkeita annetaan 394.482.260 kappaletta. Uudet osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 12.3.2018.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 57.000.000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 57.000.000 oman osakkeen luovuttamisesta. Luovuttamisvaltuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 2.3.2017 antaman valtuutuksen omien osakkeiden luovuttamiseen. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan. Hallitus voi valtuutusten perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta tai luovuttamisesta muutoinkin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajat entuudestaan omistavat yhtiön osakkeita.

Hallituksen järjestäytyminen

Wärtsilän hallitus valitsi puheenjohtajaksi Mikael Liliuksen ja varapuheenjohtajaksi Tom Johnstonen. Hallitus päätti perustaa tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan. Hallitus valitsi keskuudestaan valiokuntiin seuraavat jäsenet:

Tarkastusvaliokunta: Puheenjohtaja Markus Rauramo, Maarit Aarni-Sirviö, Risto Murto.

Nimitysvaliokunta: Puheenjohtaja Mikael Lilius, Kaj-Gustaf Bergh, Johan Forssell, Risto Murto.

Palkitsemisvaliokunta: Puheenjohtaja Mikael Lilius, Maarit Aarni-Sirviö, Tom Johnstone.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Services-liiketoiminnassa kysynnän kehitystä uhkaavat pääasiassa maailmantalouden hidas kasvu ja tiettyjen alueiden poliittinen epävakaus. Valuutan heikentyminen tiettyissä maissa saattaa vaikuttaa asiakkaiden ostovoimaan. Haastavat olosuhteet kaupalaiva- ja offshore-markkinoilla ovat myös mahdollinen riski.

Voimantuotannon markkinoilla hauras talouskasvu ja hidas päätöksenteko ovat yhä pääasialliset kysynnän kehitystä uhkaavat riskit. Geopoliittiset jännitteet ja kansainvälisen kaupan esteiden seuraukset sekä merkittävät valuuttakurssimuutokset voivat johtaa investointipäätösten lykkääntymiseen tiettyissä maissa. Vallitsevan kilpailuympäristön aiheuttama hintapaine on yhä riski.

Taloudellinen epävarmuus sekä maailmankaupan eskaloituneet jännitteet aiheuttavat huolta merenkulun markkinoilla. Investoinnit offshore-teollisuuteen ovat edelleen rajallisia, ja alhaisten kustannusten onshore- ja liusketuotanto lisäävät offshore-alaan kohdistuvaa kilpailua. Lisäksi energiatehokkuuden kasvava merkitys ja muiden energialähteiden korvaaminen haastaa raakaöljyn kysynnän kasvua. Ympäristösäännösten täytäntöönpano ja mahdolliset uudet säännökset luovat yhä epävarmuutta. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi merenkulkuteollisuuden on lisättävä toimia, jotka tähtäävät kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen.

Wärtsilä painottaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa kyber- ja fyysisten turvallisuusriskien hallinnointiin sisäisessä toiminnassaan ja asiakastarjonnassaan. Yhtiön kyberturvallisuustiimi noudattaa toiminnassaan, hallinnossaan ja compliance-toiminnassaan IEC62443- ja ISO 27k -protokollia. Toimintaan sisältyvät kyberturvallisuuden varmistaminen, riskien havaitseminen ja hallinta, ohjelmistokehityksen turvallinen elinkaari, koulutus, päätelaitteiden suojaus ja verkon turvallisuus sekä kyberturvallisuuteen liittyvät neuvontapalvelut. Wärtsilä on ottanut käyttöön tietojen säilyttämiseen, käsittelyyn ja käyttöön liittyviä menettelyjä, jotka ovat yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisia. Näiden vaatimusten noudattamisessa on huomioitu myös kyberturvallisuus.

Konserniyhtiöt ovat vastaajina eräissä oikeusjutuissa, jotka liittyvät konsernin normaaliin liiketoimintaan. Oikeusjutut koskevat muun muassa sopimus- ja muita vastuita, työsuhdeasioita, omaisuusvahinkoja sekä hallintoasioita. Konserni saa ajoittain erisuuruisia ja vaihtelevassa määrin perusteltuja korvausvaatimuksia. Eräs saaduista vaatimuksista on erityisen suuri. Konsernin periaatteisiin kuuluu varausten tekeminen vaatimusten sekä oikeudenkäyntien ja väliliesmenettelyjen varalta silloin, kun epäsuotuisa lopputulos on todennäköinen ja kulujen suuruus voidaan kohtuullisella varmuudella arvioida.

Vuosikertomus sisältää perusteellisen kuvauksen Wärtsilän riskeistä ja riskienhallinnasta.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Lokakuussa Wärtsilä ilmoitti uudistavansa organisaatiotaan jakamalla toimintansa kahteen liiketoiminta-alueeseen. Jatkossa Wärtsilä Marine- ja Wärtsilä Energy -liiketoiminnot vastaavat omilla markkinoillaan sekä uusmyynnistä että huoltoliiketoiminnasta. Muutoksen tavoitteena on lisätä asiakkaan saamaa arvoa vastaamalla entistä paremmin heidän tarpeisiinsa tuotteen koko elinkaaren ajan. Toiminnan keskittäminen kahteen liiketoiminta-alueeseen kiihdyttää Wärtsilän kasvua ja yhtiön Smart Marine- ja Smart Energy -strategioiden toteuttamista. Uuden organisaation ansiosta Wärtsilä voi myös palvella asiakkaitaan entistä tehokkaammin, joustavammin ja nopeammin. Uusi organisaatorakenne astuu voimaan 1.1.2019 alkaen.

Wärtsilän osavuositarkastus tammi-syyskuu 2018

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin (Osavuositarkastukset) mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2017 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta alla mainittuja IFRS-standardimuutoksia. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa voi poiketa esitetystä summasta.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista.

IFRS-standardimuutokset

Vuonna 2018 konserni soveltaa seuraavia uusia IASB:n julkaisemia standardeja ja tulkintaa.

1.1.2018 alkaen Wärtsilä on soveltanut uutta standardia **IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista** käyttäen täysin takautuvaa menetelyä. Tämä osavuositarkastus on tehty uuden standardin mukaisesti, ja vertailukaudet 2017, mukaan lukien alkava tase, on oikaistu uuden standardin mukaisiksi.

IFRS 15 sisältää viisivaiheisen mallin, jota sovelletaan asiakassopimuksista saatavien myyntituottojen tulouttamiseen. Se korvaa nykyiset myyntituottoja koskevat standardit, kuten IAS 18 Tuotot ja IAS 11 Pitkäaikaishankkeet. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotto sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu luovutettuja tavaroita tai palveluja vastaan.

Standardin käyttöönoton myötä myyntituoton tuloutusajankohta muuttuu kahdessa liiketoimintalinjassa: pitkäaikaisissa käyttö- ja huoltosopimuksissa sekä kaasuratkaisuihin liittyvissä pitkäaikaishankkeissa. Standardin aiheuttamia muutoksia ja niiden vaikutuksia kuvataan tarkemmin alla.

Pitkäaikaisissa käyttö- ja huoltosopimuksissa asiakkaalle tuotetaan hyötyä ajan kuluessa sopimuskauden aikana. Myyntituoton tulouttamismenetelmä muuttuu tuotokseen perustuvasta menetelmästä (valmiusaste sopimuksessa määriteltujen suoritettujen palveluiden perusteella) panokseen perustuvaan menetelmään (valmiusaste syntyneiden menojen perusteella). Tavanomaiset huoltoaikataulut huomioiden sopimuskohtainen myyntituottojen tuloutus tulee viivästymään. Kaasuratkaisuihin liittyvissä pitkäaikaishankkeissa asiakkaalle tuottavat arvoa lähinnä projektisuunnittelu, hankinnat sekä projektinhallinta, ja valmistus on yleensä ulkoistettu. Myyntituoton tulouttamismenetelmä muuttuu tuotokseen perustuvasta menetelmästä (valmiusaste työsuoritteiden perusteella) panokseen perustuvaan menetelmään (valmiusaste syntyneiden menojen perusteella).

Projektiliiketoiminnassa sopimuksissa on yleensä sopimussakon sisältäviä ehtoja. Todennäköisiksi arvioidut sopimussakot kirjattiin aiemmin kustannusvarauksiksi. IFRS 15:ssä sopimussakkoja käsitellään muuttuvana vastikkeena, ja ne tulee arvioida sopimuksen syntymisajankohtana. IFRS 15:n mukaisesti toimitusten myöhästymisistä maksettavat sakot sekä muut sopimussakot vähennetään liikevaihdosta, eikä kirjata menoina kuten IAS 18:n tai IAS 11:n alla. Tällä muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta oikaistuihin lukuihin.

Myyntituoton tuloutusmenetelmän muuttuminen pitkäaikaisissa käyttö- ja huoltosopimuksissa sekä kaasuratkaisuihin liittyvissä pitkäaikaishankkeissa tuotokseen perustuvasta menetelmästä panokseen perustuvaan menetelmään aiheutti -13 milj. euron oikaisun konsernin kertyneisiin voittovaroihin 1.1.2017.

Vuoden 2017 tilinpäätöksen oikaisu sisältävät 11 milj. euron laskun liikevaihdossa, 3 milj. euron kasvun materiaali- ja palvelukuluissa, 5 milj. euron laskun tuloveroissa, ja 9 milj. euron laskun tilikauden tuloksessa. Konsernin taseessa uusien periaatteiden noudattaminen vaikutti laskennallisiin verosaamisiin, muihin saamisiin ja muihin velkoihin. Laskennalliset verosaamiset kasvoivat 8 milj. euroa ja muut saamiset kasvoivat 33 milj. euroa. Muut velat kasvoivat 60 milj. euroa pääasiassa siirtovelkojen muutosten vuoksi. Näillä muutoksilla ei ole vaikutusta rahavirtoihin.

Muutokset standardiin **IFRS 2 Osakeperusteiset maksut** - Clarification and Measurement of Sharebased Payment Transactions (sovellettava 1.1.2018 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät eräiden osakeperusteisten järjestelyjen

kirjanpitoikäsihtelyä. Ne koskevat seuraavia osa-alueita: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty lähdevero sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset standardiin **IFRS 4 Vakuutus sopimukset** - Applying IFRS 9 Financial Instruments with IFRS 4 Insurance Contracts (sovellettava 1.1.2018 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla): Muutoksilla vastataan toimialan huoleen liittyen soveltamisen aloittamiseen eri ajankohtina. Standardiin tuodaan kaksi vaihtoehtoista menettelytapaa tilapäisen kirjanpidossa syntyvän väliaikaisen yhteensopimattomuuden ja volatiiliteetin helpottamiseksi. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRIC 22: Foreign Currency Transactions and Advance Consideration (sovellettava 1.1.2018 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla). Tulkinta selventää, miten transaktion toteutumispäivä määritetään sovellettaessa standardia IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset. Ohjeistuksen tarkoitus on yhdenmukaistaa käytäntöjä. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Huoltotoimintojen sisäinen siirto

Wärtsilä on siirtänyt tiettyjä huoltotoimintoja Marine Solutions -liiketoiminnalta Services-liiketoimintaan 1.1.2018 alkaen. Tarkoituksena on vahvistaa keskittymistä näiden toimintojen kehittämiseen. Vertailukauden 2017 luvut on oikaistu siirron mukaisiksi. Tämän seurauksena 177 milj. euroa liikevaihdosta, 190 milj. euroa tilauskertymästä ja 49 milj. euroa tilauskannasta on siirretty Marine Solutions -liiketoiminnalta Services-liiketoimintaan tilikaudella 2017. Huoltotoimintojen siirrolla ei ole vaikutusta konsernin totaali tulokuihin.

Tätä osavuositarkastusta ei ole tilintarkastettu.

Lyhennetty tuloslaskelma

MEUR	Oikaistu			Oikaistu	
	1-9/2018	1-9/2017	7-9/2018	7-9/2017	2017
Liikevaihto	3 642	3 471	1 330	1 175	4 911
Liiketoiminnan muut tuotot	27	38	11	16	60
Kulut	-3 250	-3 106	-1 173	-1 037	-4 312
Poistot ja arvonalentumiset	-92	-93	-31	-30	-134
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	10	7	3	3	13
Liiketulos	337	316	141	127	538
Rahoitustuotot ja -kulut	-29	-37	-11	-17	-47
Tulos ennen veroja	308	280	130	110	491
Tuloverot	-75	-70	-29	-28	-117
Raportointikauden tulos	233	210	101	82	375
Jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajat	233	209	101	83	375
Määräysvallattomat omistajat		1			-1
	233	210	101	82	375
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu):					
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,39	0,35	0,17	0,14	0,63

Tulos/osake on vertailukausien osalta oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Laaja tuloslaskelma

MEUR	Oikaistu			Oikaistu	
	1-9/2018	1-9/2017	7-9/2018	7-9/2017	2017
Raportointikauden tulos	233	210	101	82	375
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät		2		1	7
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi, yhteensä		1		1	7

Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot					
emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus	-1	-58	-3	-12	-73
määräysvallattomien omistajien osuus	-1	-2	-1		-2
Osakkuus- ja yhteisyritysten osuus laajasta tuloksesta	-1	-4		-2	-1
Rahavirran suojaukset	-4	38	2	19	37
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		-6	-1	-4	-9
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, yhteensä	-8	-33	-3		-48
Raportointikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-8	-32	-3	1	-41
Raportointikauden laaja tulos yhteensä	225	178	98	83	334
Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajat	226	179	99	84	337
Määräysvallattomat omistajat	-1	-1		-1	-3
	225	178	98	83	334

Lyhennetty tase

MEUR	30.9.2018	Oikaistu 30.9.2017	Oikaistu 31.12.2017
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	1 768	1 540	1 577
Aineelliset hyödykkeet	344	362	349
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	62	74	83
Muut sijoitukset	16	13	13
Laskennalliset verosaamiset	129	152	131
Muut saamiset	80	99	132
Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 399	2 241	2 285
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1 280	1 125	1 051
Muut saamiset	1 980	1 743	1 933
Rahavarat	221	292	379
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 482	3 159	3 363
Varat yhteensä	5 880	5 400	5 648
Oma pääoma			
Osakepääoma	336	336	336

Muu oma pääoma	1 970	1 859	2 016
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 306	2 195	2 352
Määräysvallattomien omistajien osuus	20	26	24
Oma pääoma yhteensä	2 326	2 221	2 376
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	746	530	517
Laskennalliset verovelat	117	103	102
Muut velat	275	268	270
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 137	902	889
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	129	198	102
Muut velat	2 288	2 080	2 281
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 417	2 278	2 383
Velat yhteensä	3 554	3 180	3 272
Oma pääoma ja velat yhteensä	5 880	5 400	5 648

Lyhennetty rahavirtalaskelma

MEUR	1-9/2018	Oikaistu 1-9/2017	Oikaistu 7-9/2018	Oikaistu 7-9/2017	Oikaistu 2017
Liiketoiminnan rahavirta:					
Raportointikauden tulos	233	210	101	82	375
Oikaisut:					
Poistot ja arvonalentumiset	92	93	31	30	134
Rahoitustuotot ja -kulut	27	37	10	17	47
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot ja muut oikaisut	-4	-11	-3	-7	-17
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-10	-7	-3	-3	-13
Tuloverot	75	70	29	28	117
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	414	392	164	148	643
Käyttöpääoman muutos	-191	-149	-6	25	-87
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	223	243	157	173	555
Rahoituserät ja verot	-102	-89	-36	-23	-126
Liiketoiminnan rahavirta	121	154	122	150	430
Investointien rahavirta:					
Investoinnit osakkeisiin ja yrityshankinnat	-197	-145		-145	-191
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-52	-26	-18	-11	-47
Osakepääoman alentaminen osakkuus- ja yhteisyrityksissä	13		13		
Osakkuusyhtiöosakkeiden ja muiden sijoitusten myynnit		2			2

Rahavirta muista investoinneista	1				1
Investointien rahavirta	-235	-169	-5	-155	-235
Rahoituksen rahavirta:					
Pitkäaikaisten lainojen nostot	279	90			90
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-58	-100	-4	-25	-101
Lyhytaikaisten lainojen muutos ja muut muutokset	-1	107	-9	108	-2
Maksetut osingot	-261	-250	-125	-115	-264
Rahoituksen rahavirta	-41	-153	-138	-31	-278
Rahavarojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	-155	-169	-21	-36	-83
Rahavarat raportointikauden alussa	379	472	245	332	472
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-3	-11	-3	-5	-10
Rahavarat raportointikauden lopussa	221	292	221	292	379

Laskelma oman pääoman muutoksista

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
MEUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuuspoh- jaisen net- tovelan uu- delleen- määrittä- misestä johtuvat erät	Kertyneet voitto- varat		
Oma pääoma 31.12.2016	336	61	-57	-39	-45	2 032	34	2 321
Oikaisu IFRS 9:n mukaisesti						-3		-3
Oikaisu IFRS 15:n mukaisesti						-13		-13
Oma pääoma 1.1.2017	336	61	-57	-39	-45	2 016	34	2 305
Oikaistu tilikauden laaja tulos yhteensä			-74	28	7	376	-3	333
Maksetut osingot						-256	-6	-263
Oma pääoma 1.1.2018	336	61	-132	-10	-38	2 135	24	2 376
Raportointikauden laaja tulos yhteensä			-3	-5		233	-1	225
Maksetut osingot						-272	-3	-275
Oma pääoma 30.9.2018	336	61	-134	-15	-38	2 096	20	2 326

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
MEUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuuspoh- jaisen net- tovelan uu- delleen- määrittä- misestä johtuvat erät	Kertyneet voitto- varat		
Oma pääoma 31.12.2016	336	61	-57	-39	-45	2 032	34	2 321
Oikaisu IFRS 9:n mukaisesti						-3		-3
Oikaisu IFRS 15:n mukaisesti						-13		-13
Oma pääoma 1.1.2017	336	61	-57	-39	-45	2 016	34	2 305
Oikaistu raportointikauden laaja tulos yhteensä			-63	32	1	209	-1	178
Maksetut osingot						-256	-6	-263
Oma pääoma 30.9.2017	336	61	-120	-7	-44	1 968	26	2 221

Yrityshankinnat

Transas-konserni

Toukokuussa Wärtsilä hankki 100% Transasista, jonka pääkonttori sijaitsee Iso-Britanniassa. Transas on kansainvälisesti johtava merenkulun navigointiratkaisujen toimittaja, jonka valikoima sisältää täydellisiä komentositratkaisuja, digituotteita ja karttoja. Yritys on markkinajohtaja myös merenkulun simulointi- ja koulutuspalveluissa, laivaliikenteen ohjauksessa, valvonnassa ja tukipalveluissa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti alustavat määrät Transasista maksetusta vastikkeesta, yrityshankinnan rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkellä.

Alustava vastike	MEUR
Hankintameno	185
Kokonaishankintameno	185

Yrityshankinnan alustava rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	185
Hankitut rahavarat	-12
Yrityshankinnan rahavirtavaikutus yhteensä	173

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	67
Aineelliset hyödykkeet	3
Vaihto-omaisuus	9

Myyntisaamiset ja muut saamiset	51
Laskennalliset verosaamiset	2
Rahavarat	12
Varat yhteensä	144
Korolliset velat	29
Ostovelat ja muut velat	40
Laskennallinen verovelka	13
Varaukset ja velat yhteensä	82
Nettovarallisuus yhteensä	62
Alustava liikearvo	123

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden alustava käypä arvo hankintahetkellä (mukaan lukien teknologia, asiakassuhteet ja tavaramerkit) on yhteensä 55 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 51 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

123 milj. euron alustava liikearvo heijastaa osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa digitaalisissa merenkulun ratkaisuihin ja palveluissa. Yrityshankinnalla Wärtsilä ottaa merkittävän askeleen pyrkimyksessään kehittää kestävä yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Transas tukee myös lupausta uudistaa alaa disruptiivisesti: luomalla ekosysteemin, jossa digiyhteydet läpäisevät koko toimitusketjun turvallisilla ja älykkäillä pilvipohjaisilla sovelluksilla.

Vuonna 2018 konsernin tulokseen sisältyy yrityshankinnasta aiheutuvia kustannuksia 3 milj. euroa, jotka liittyvät ulkopuolisille maksettuihin oikeudellisiin palkkioihin sekä yrityshankinnan kohteen tarkastamiseen (due diligence). Kustannukset sisältyvät lyhennetyssä tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pro forma

Jos yrityshankinta olisi toteutunut 1.1.2018, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 3.680 milj. euroa. Hankinnan vaikutus konsernin liike tulokseen ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liike tulosta määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisu hankintapäivänä olisivat samat, jos hankinta olisi toteutunut 1.1.2018.

Trident-konserni ja LOCK-N-STITCH Inc.

Helmikuussa Wärtsilä hankki 100% Trident B.V:stä ja LOCK-N-STITCH Inc.:istä.

Trident B.V. on hollantilainen, veden alla tapahtuvaan laivojen huolto-, tarkastus- ja korjauspalveluihin erikoistunut yritys. Yrityshankinnan avulla Wärtsilä pystyy rakentamaan omaa osaamistaan ja hyödyntämään palvelutuotteidensa synergioita vahvistaen näin markkina-asemaansa.

LOCK-N-STITCH Inc. on amerikkalainen tekniikan alan yritys, joks palvelee asiakkaita meri- ja energiasektoreilla sekä muilla aloilla. Yritys on erikoistunut valurautakorjauksiin. Yrityshankinta vahvistaa Wärtsilän palveluportfoliota asiakkaille, joiden käytössä on useita tuotemerkejä.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti alustavat määrät maksetuista vastikkeista, yrityshankintojen rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkellä.

Alustava vastike	MEUR
Hankintameno	25
Kokonaishankintameno	25

Yrityshankintojen alustava rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	20
Ehdollinen vastike	4
Hankitut rahavarat	-1
Yrityshankintojen rahavirtavaikutus yhteensä	24

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkillä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	11
Aineelliset hyödykkeet	2
Vaihto-omaisuus	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5
Rahavarat	1
Varat yhteensä	19

Ostovelat ja muut velat	3
Laskennallinen verovelka	2
Varaukset ja velat yhteensä	6

Nettovarallisuus yhteensä	14
----------------------------------	-----------

Alustava liikearvo	11
---------------------------	-----------

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden alustava käypä arvo hankintahetkillä (mukaan lukien teknologia, asiakassuhteet ja tavaramerkit) on yhteensä 11 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 5 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

11 milj. euron alustava liikearvo heijastaa vedenalaisten palvelujen osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa.

Vuonna 2018 konsernin tulokseen ei sisälly merkittäviä yritysrankinnoista aiheutuvia kustannuksia.

Pro forma

Jos yritysrankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2018, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 3.643 milj. euroa. Hankintojen vaikutus konsernin liikevaihtoon ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liikevaihtoa määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisu hankintapäivinä olisivat samat, jos hankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2018.

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

MEUR	1-9/2018	Oikaistu 1-9/2017	Oikaistu 2017
Eurooppa	1 086	1 083	1 526
Aasia	1 311	1 353	1 933
Amerikka	877	833	1 132
Muut	367	201	321
Yhteensä	3 642	3 471	4 911

Myyntituottojen jaottelu

Asiakassopimuksista johtuvia myyntituottoja kirjataan sekä ajan kuluessa että yhtenä ajankohtana seuraaviin tulotyyppeihin jaoteltuna.

Liikevaihto tulotyypeittäin

MEUR	1-9/2018	1-9/2017	2017
Tuotteet	812	833	1 149
Tuotteet ja palvelut	384	397	567
Projektit	2 099	1 952	2 785
Pitkäaikaiset sopimukset	347	289	410
Yhteensä	3 642	3 471	4 911

Suoritevelvoitteiden täyttämisen ajoittuminen

MEUR	1-9/2018	1-9/2017	2017
Yhtenä ajankohtana	2 688	2 515	3 522
Ajan kuluessa	954	956	1 389
Yhteensä	3 642	3 471	4 911

Tuotemyynti pitää sisällään varaosien ja standardilaitteiden myynnin. Näiden kohdalla myyntituotot tuloutetaan yhtenä ajankohtana, kun tuotteiden määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle, tyypillisesti tuotteiden toimitushetkellä.

Tuotteet ja palvelut -tulotyyppi pitää sisällään lyhytaikaisen kenttähuoltotyön, eli palvelun ja laitteen yhdistelmän toimituksen. Tuloutus tapahtuu yhtenä ajankohtana, kun palvelu on suoritettu.

Projektit sisältävät lyhyt- ja pitkäaikaisia projekteja. Sopimusehdoista ja projektin kestosta riippuen tuloutus tapahtuu joko yhtenä ajankohtana tai ajan kuluessa. Tuotot pitkäaikaisista projekteista, kuten pitkäaikaishankkeista, integroiduista ratkaisista, laivan suunnittelusta ja voimalaratkaisista, tuloutetaan ajan kuluessa. Tuotot räätälöidyistä tuotetoimituksista tuloutetaan yhtenä ajankohtana.

Pitkäaikaiset sopimukset sisältävät pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset, jotka tuloutetaan ajan kuluessa.

Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

MEUR	1-9/2018	Oikaistu 1-9/2017	Oikaistu 2017
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	384	362	612
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-32	-27	-36
Vertailukelpoinen liike-tulos	352	335	576
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:			
Henkilöstön vähentämiseen liittyvät kulut	-7	-5	-10
Arvon alentumiset ja alaskirjaukset	-3	-6	-18
Muut uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut		-5	-9
Yrityshankintoihin liittyvät kulut	-6	-1	-2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-15	-19	-37
Liike-tulos	337	316	538

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

MEUR	1-9/2018	1-9/2017	2017
Aineettomat hyödykkeet			
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 577	1 434	1 434
Valuuttakurssimuutokset	8	-27	-39
Yrityshankinnat	212	168	217
Lisäykset	21	9	25
Poistot ja arvonalentumiset	-50	-44	-60
Kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa	1 768	1 540	1 577
Aineelliset hyödykkeet			
Kirjanpitoarvo 1.1.	349	405	405
Valuuttakurssimuutokset	-2	-10	-12
Yrityshankinnat	5		
Lisäykset	39	22	39

Poistot ja arvonalentumiset	-43	-49	-75
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt	-5	-6	-10
Kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa	344	362	349

Bruttoinvestoinnit

MEUR	1-9/2018	1-9/2017	2017
Osakkeet ja yrityshankinnat	197	145	191
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	61	30	64
Yhteensä	258	176	255

Korolliset nettovelat

MEUR	1-9/2018	1-9/2017	2017
Pitkäaikaiset velat	746	530	517
Lyhytaikaiset velat	129	199	102
Lainasaamiset	-6	-5	-5
Rahavarat	-221	-292	-379
Yhteensä	647	432	234

Tunnuslukuja

	1-9/2018	Oikaistu 1-9/2017	Oikaistu 2017
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,39	0,35	0,63
Oma pääoma/osake, euroa	3,90	3,71	3,97
Omavaraisuusaste, %	43,7	45,3	46,3
Nettovelkaantumisaste	0,28	0,20	0,10
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	18,6	19,1	18,5
Oman pääoman tuotto (ROE), %	17,5	17,5	16,0

Tulos/osake ja oma pääoma/osake on vertailukausien osalta oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Henkilöstö

	1-9/2018	1-9/2017	2017
Keskimäärin	18 781	17 822	17 866
Raportointikauden lopussa	19 420	17 859	18 065

Vastuusitoumukset

MEUR	1-9/2018	1-9/2017	2017
Kiinteistökiinnitykset	10	10	10
Yrityskiinnitykset ja muut sitoumukset ja vakuudet	20	23	19
Yhteensä	30	33	29
Takaukset ja vastuusitoumukset			
samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	761	748	737
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvo			
maksetaan seuraavan vuoden kuluessa	42	30	35
maksetaan vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	120	87	101
maksetaan myöhemmin	53	44	48
Yhteensä	976	909	922

Johdannaisten nimellisarvo

MEUR	Kokonaismäärä	josta suljettu
Koronvaihtosopimukset	270	
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	229	
Valuuttatermiinit	2 545	1 143
Yhteensä	3 043	1 143

Lisäksi konsernilla oli kuparifutuuereja 295 tonnia.

Käyvät arvot

Arvostus käypään arvoon raportointikauden lopussa:

MEUR	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat		
Muut sijoitukset (taso 3)	16	16
Korolliset sijoitukset, pitkäaikaiset (taso 2)	6	6
Muut saamiset, pitkäaikaiset (taso 2)	3	3
Johdannaiset (taso 2)	16	16
Rahoitusvelat		
Korolliset velat, pitkäaikaiset (taso 2)	746	751
Johdannaiset (taso 2)	46	46

Kvartaalitunnuslukuja

MEUR	7-9/ 2018	4-6/ 2018	1-3/ 2018	Oikaistu 10-12/ 2017	Oikaistu 7-9/ 2017	Oikaistu 4-6/ 2017	Oikaistu 1-3/ 2017	10-12/ 2016	7-9/ 2016
Tilaukertymä									
Services	699	785	737	696	598	641	735	565	522
Energy Solutions	148	360	414	501	418	361	405	501	330
Marine Solutions	525	409	357	316	339	361	273	258	287
Yhteensä	1 372	1 553	1 507	1 514	1 354	1 363	1 413	1 324	1 139
Tilaukanta raportointikauden lopussa									
Services	1 742	1 622	1 401	1 220	1 249	1 239	1 234	999	1 031
Energy Solutions	1 725	2 013	2 012	1 871	1 839	1 764	1 847	1 680	1 676
Marine Solutions	2 451	2 269	2 077	2 009	2 018	2 087	2 033	2 017	2 317
Yhteensä	5 918	5 904	5 490	5 100	5 107	5 089	5 114	4 696	5 024
Liikevaihto									
Services	572	582	535	710	569	594	534	636	512
Energy Solutions	451	368	267	425	324	412	239	414	177
Marine Solutions	307	296	264	305	282	284	233	509	390
Yhteensä	1 330	1 246	1 066	1 441	1 175	1 290	1 005	1 559	1 079
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	3	4	3	6	3	3	1	5	2
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	152	134	98	250	141	130	90	262	132
prosentteina liikevaihdosta	11,5	10,7	9,2	17,4	12,0	10,1	9,0	16,8	12,3

Poistot ja arvonalentumiset	-31	-31	-30	-42	-30	-30	-33	-34	-31
hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-11	-11	-10	-10	-9	-9	-9	-9	-9
Vertailukelpoinen liike-tulos	141	123	88	241	131	122	82	253	123
prosentteina liikevaihdosta	10,6	9,8	8,3	16,7	11,2	9,5	8,1	16,3	11,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-12	-3	-19	-4	-8	-6	-22	-2	
Liike-tulos	141	111	85	222	127	114	76	231	122
prosentteina liikevaihdosta	10,6	8,9	8,0	15,4	10,8	8,8	7,5	14,8	11,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-11	-8	-9	-10	-17	-14	-5	-5	-7
Tulos ennen veroja	130	102	76	211	110	99	70	226	115
Tuloverot	-29	-28	-19	-47	-28	-26	-16	-55	-31
Raportointikauden tulos	101	75	57	165	82	73	54	172	84
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,17	0,13	0,10	0,28	0,14	0,12	0,09	0,29	0,14
Bruttoinvestoinnit	26	194	37	79	156	11	9	20	55
osakkeet ja yrityshankinnat		177	20	45	145		1		42
Liiketoiminnan rahavirta	122	41	-42	276	150	2	2	235	189
Nettokäyttöpääoma (WCAP) raportointikauden lopussa	782	790	726	563	632	658	561	490	540
Henkilöstö raportointikauden lopussa									
Services	11 426	11 345	11 328	11 234	11 135	11 059	11 067	10 567	10 648
Energy Solutions	1 165	1 135	1 084	1 038	1 017	928	913	903	920
Marine Solutions	6 195	6 151	5 197	5 235	5 167	5 257	5 317	6 074	6 305
Muut	634	601	573	559	540	539	533	467	464
Yhteensä	19 420	19 231	18 182	18 065	17 859	17 783	17 832	18 011	18 337

Tulos/osake on vertailukausien osalta oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Vertailukausien 2017 lukuja on oikaistu huoltotoimintojen sisäisestä siirrosta johtuen.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva raportointikauden tulos

osakkeiden oikaistu lukumäärä keskimäärin raportointikauden aikana

Oma pääoma/osake

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma

osakkeiden oikaistu lukumäärä raportointikauden lopussa

Omavaraisuusaste

oma pääoma

oma pääoma ja velat – saadut ennakkomaksut

x 100

Nettovelkaantumisasaste

korolliset velat – rahavarat

oma pääoma

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut

oma pääoma ja velat – korottomat velat – varaukset, keskimäärin raportointikauden aikana

x 100

Oman pääoman tuotto (ROE)

raportointikauden tulos

oma pääoma, keskimäärin raportointikauden aikana

x 100

Nettokäyttöpääoma (WCAP)

(vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + verosaamiset + muut korottomat saamiset)

– (ostovelat + saadut ennakot + eläkevelvoitteet + varaukset + verovelat + muut korottomat velat – osingonmaksuvelka)

Vertailukelpoinen oikaistu EBITA

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät – hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot

Vertailukelpoinen liike-tulos

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät rakennejärjestelyihin tai ovat muutoin tavalliseen liiketoimintaan kuulumattomiin tapahtumiin tai toimintoihin liittyviä kertaluonteisia kustannuksia

22.10.2018

Wärtsilä Oyj Abp

Hallitus